

Dokumenttype	NOU 1993:25	Dokumentdato	1993-06-22
Tittel	Avslutning av petroleumproduksjon - fremtidig disponering av innretninger		
Utvalgsnavn	Petroleumsløvutvalget		
Utvalgsleder	Dæhlin, Knut		
Utgiver	Nærings- og energidepartementet		
Oppnevnt	1972-03-24	Sider	47
Kapittel	1.1 Innledning 1.2 Utvalgets oppnevning, sammensetning og mandat Utvalgets arbeid		

Kapittel 1

Innledning

1.1 Utvalgets oppnevning, sammensetning og mandat

Petroleumsløvutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 24. mars 1972. Utvalget har bl.a. avgitt innstilling om petroleumsløven (NOU 1979:43), delinnstilling vedrørende erstatning til norske fiskere, innstilling om rørledninger på land (NOU 1988:18), samt innstilling om petroleumsløvens virkeområde og avgitt uttalelse i en rekke petroleumrelaterte spørsmål på oppdrag fra Industridepartementet og senere fra Olje- og energidepartementet.

Ved Olje- og energidepartementets brev 1. august 1990 ble utvalget bedt om å utarbeide forslag til regler om fjerning. Utvalget kom tidlig til at det opprinnelige mandatet var noe snevert dersom det skulle fremlegges et helhetlig forslag. Man fant det riktig å behandle hele problemstillingen ved avslutning av produksjon, herunder reglene om statlig overtagelse av innretninger. I forståelse med departementet retter innstillingen seg således mot petroleumproduksjonens avslutningsfase i sin helhet. Innledningsvis i arbeidet med fjerning var høyesterettsdommer Charles Philipson utvalgets formann. Etter hans død høsten 1990 overtok generalsekretær Knut Dæhlin som formann. De øvrige medlemmer av utvalget under behandlingen av denne sak har vært seksjonssjef Olav Fjellså, administrerende direktør Nils B. Gulnes, rådgiver Nils Heilemann, advokat Christian Fredrik Michelet, underdirektør Per W. Schive og underdirektør Kirsten Ullbæk Selvig. Avdelingsdirektør Halvor Musæus deltok i arbeidet fra august 1990 til mars 1992. Utvalgets sekretær til mai 1991 var byråsjef Anniken Maurseth. Siden har førstekonsulent Dag Erlend Henriksen vært sekretær for utvalget.

1.2 Utvalgets arbeid

Utvalget startet arbeidet med innstillingen i august 1990, og har avholdt 53 møter. Utvalget har vært i kontakt med offentlige myndigheter, organisasjoner og selskaper, både i Norge og i andre land, som har bidratt med verdifulle synspunkter.

Med sikte på å få nærmere kunnskap om mulighetene for å skape kunstige rev av utrangerte innretninger har utvalget møtt representanter for Texas Parks and Wildlife Department, som administrerer det såkalte "rigs-to-reefs"-programmet i delstaten Texas, og for Havforskningsinstituttet, jf kap. 4.4.3. Utvalget har også møtt representanter for Phillips Petroleum Company Norway Inc., som har bidratt med bakgrunnsmateriale og stillet sin internasjonale erfaring vedrørende fjerning til disposisjon, Elf Petroleum Norge a.s., som på Nord-Øst Frigg-feltet har planlagt den første fjerningsoperasjon på norsk kontinentalsokkel, og Odfjell Drilling and Consulting Company

A/S, som har utviklet nye konsepter for flyttbare produksjonsinnretninger konstruert med tanke på gjenbruk. Representanter for utvalget har vært i England og i USA, hvor man har en del erfaringer når det gjelder fjerning og gjenbruk eller annen bruk av innretninger. I England møtte utvalget representanter for Department of Energy og FN-organisasjonen International Maritime Organization. I USA ble det, foruten Texas Parks and Wildlife Department som nevnt ovenfor, avholdt møter med representanter for Department of Energy, Department of the Treasury, Internal Revenue Service, offshore-leverandøren McDermott International Inc., som har erfaring vedrørende gjenbruk av innretninger, Phillips Petroleum Company, som har gjennomført en lang rekke fjerningsoperasjoner i Mexicogolfen, National Ocean Industries Association, en interesseorganisasjon for ulike industriselskaper, og Minerals Management Service i Louisiana og i Washington D.C.

Kapittel 1.3 Innledning

Sammendrag av utvalgets utredning

1.3 Sammendrag av utvalgets utredning

Utvalget foreslår et nytt kap. IV med seks nye bestemmelser som erstatning for någjeldende 30 i petroleumsloven. De nye bestemmelsene vil dels videreføre dagens regler, og dels innføre nye ordninger.

Utvalget har vært opptatt av at regelverket vedrørende avslutning av petroleumsproduksjon og fjerning av innretninger bør gi forutberegnelighet med hensyn til hvilke opplysninger som skal vurderes, når disse skal fremlegges, når beslutninger blir truffet o.l. Slik forutberegnelighet er etter utvalgets oppfatning av vesentlig betydning for aktørene i virksomheten, både myndighetene og rettighetshaverne. Man foreslår derfor at det innføres en plikt for rettighetshaver til å fremlegge en avslutningsplan. Denne avslutningsplanen skal fremlegges innenfor nærmere angitte tidsrammer og inneholde de vurderinger og opplysninger som fremgår av forslaget til 30a, jf s. 36 flg.

Avslutningsplanen skal videre inneholde rettighetshavers forslag til disponering av innretninger som nevnt i 23 eller 24. I kap. 4.2 er det gitt en oversikt over ulike typer innretninger som omfattes av utvalgets forslag til avslutningsregler. Med unntak for rørledninger, jf kap. 4.2.5, har ikke utvalget funnet det hensiktsmessig å gi et enkelt disponeringsalternativ en lovbestemt preferanse i forhold til andre alternativer. Valget mellom de aktuelle disponeringsalternativer bør treffes i det enkelte tilfelle, basert på myndighetenes vurdering av rettighetshavers avslutningsplan. Dette skyldes bl.a. de store variasjoner i utbyggingsløsninger og mulighetene for videre eller alternativ utnyttelse, og den enkelte innretnings egenart. For så vidt angår rørledninger som er utplassert i henhold til tillatelse etter 24, har imidlertid utvalget valgt å foreslå at disse som hovedregel ikke skal fjernes, jf forslaget til 30 e s. 40.

En oversikt over de ulike disponeringsalternativer er gitt i kap. 4.4. I 30 c foreslår utvalget en utfyllende regulering av gjennomføring av og ansvaret for en fjerningsoperasjon, jf s. 39-40. Flere av bestemmelsene her er en videreføring av eksisterende regler i 30. I overensstemmelse med internasjonale retningslinjer foreslår utvalget at det etableres et utvetydig ansvarsforhold for innretninger som etterlates. Forslaget innebærer at staten overtar ansvaret for slike innretninger, jf forslaget til 30 f s. 40 flg. Fra det tidspunkt staten overtar en innretning, overtas også det fremtidige ansvar

rettighetshaver ville ha hatt etter bestemmelsene i petroleumsloven kap. V og VI, som etter utvalgets forslag vil bli kap. VI og VII. Utvalget er delt i synet på om statens rett til vederlagsfri overtagelse bør opprettholdes i sin nåværende form, jf kap. 6. Flertallet foreslår at det i visse situasjoner innføres både en rett og plikt for staten til å overta innretninger, men at det da skal finne sted et økonomisk oppgjør mellom rettighetshaver og staten. Dette oppgjøret skal, med mindre det er enighet om noe annet, ha form av et engangsvederlag hvor rettighetshaver dekker de ulemper overtagelsen kan medføre for staten, mens staten betaler for de eventuelle verdier som overtas. Mindretallet foreslår at statens rett til vederlagsfri overtagelse opprettholdes, men at det innføres et skille mellom faste innretninger som nevnt i 23 eller 24 og andre innretninger som er nødvendige i virksomheten. Overtagelsesretten til denne sistnevnte type innretninger kan bare utøves mot rimelig vederlag, og omfatter kun en bruksrett til innretningen. Mindretallet går også mot forslaget om at staten skal ha plikt til å overta faste innretninger.

Kapittel 1.4 Innledning

Administrative og økonomiske konsekvenser av utvalgets forslag

1.4 Administrative og økonomiske konsekvenser av utvalgets forslag

De administrative og økonomiske konsekvenser knyttet til avslutningsfasen i petroleumsvirksomheten vil være betydelige, både for det offentlige og for industrien.

Utvalget legger imidlertid til grunn at de administrative konsekvenser av forslaget vil innebære en forenkling og klargjøring av dagens situasjon. Den fleksibilitet det legges opp til, tillater at det ved produksjonsavslutning vil kunne treffes økonomisk optimale beslutninger i det enkelte tilfelle.

Man kan ikke se at de regler som foreslås nødvendiggjør nye enheter eller nye stillinger. Utvalget vil likevel understreke at den ordning som det legges opp til, med et element av forhandlingsløsning mellom rettighetshaverne og myndighetene, stiller store krav til både utarbeidelse og behandling av avslutningsplanen.

De økonomiske konsekvenser av forslaget vil dessuten knytte seg til det økonomiske oppgjøret mellom rettighetshaver og staten ved statlig overtagelse av innretninger.

I de tilfeller staten overtar en innretning etter utvalgets forslag, skal rettighetshaver betale et vederlag til staten tilsvarende nåverdien av kostnader til merking og opprettholdelse av en fysisk tilstand som finnes forsvarlig, samt utgifter til dekning av et mulig fremtidig erstatningsansvar for skade og ulempe, og utgifter til fjerning dersom det i vedtaket er bestemt eller på vedtakstidspunktet fremstår med høy grad av sannsynlighet at fjerning vil bli gjennomført. Staten må på sin side betale vederlag tilsvarende verdien av det som overtas. I praksis vil det kun bli tale om en nettooverføring enten fra staten til rettighetshaverne eller omvendt. For staten vil imidlertid denne oppgjørsordningen neppe medføre særlig store økonomiske konsekvenser i forhold til dagens system.

Dersom kostnader for fremtidig fjerning har inngått i det økonomiske oppgjøret, og det senere viser seg at fjerning ikke blir gjennomført eller blir vesentlig utsatt, skal det etter forslaget foretas en justering og eventuell tilbakebetaling fra staten til selskapene.

